

Jaarverslag 2024

Gilde Utrecht

Inhoud

Inleiding	3
Deel 1: Activiteiten	4
Taalondersteuning Nederlands en vreemde talen	4
Voorkomen eenzaamheid ouderen	8
Voor de Utrechtse samenleving	9
Cursussen (en lezingen)	11
Rondleidingen	12
Deel 2. Het bereik van Gilde Utrecht	14
Deel 3: Samenwerkingsverbanden	15
Deel 4: Vrijwilligers	16
Aantal vrijwilligers en vrijwilligersuren op jaarbasis	16
Kwaliteitsbewaking en begeleiding/ondersteuning van de Gildevrijwilligers	17

Inleiding

In het verslagjaar vierde Gilde Utrecht het 35-jarig bestaan. De feestelijke bijeenkomst op 31 mei in de prachtige omgeving van Villa Jongerius werd gedeeltelijk bijgewoond door wethouder Rachel Streefland die haar waardering uitsprak voor onze bijdrage aan de Utrechtse samenleving. Niet alleen met onze activiteiten op het gebied van Taal-ondersteuning en Voorkomen eenzaamheid ouderen, maar ook op het terrein van Erfgoed, een ander deel van haar portefeuille.

Om ook de buitenwereld te laten weten dat wij dit 7^e lustrum vierden werd op 28 september een 'Meet en Greet' georganiseerd in het Welkomhuis waar taaldeelnemers en vrijwilligers uit de verschillende gildegroepen elkaar inderdaad ontmoetten en geanimeerd deelnamen aan het afwisselende programma.

Intussen ging het gewone Gildewerk natuurlijk door:

Steeds meer aanbod is gericht op de doelgroep ouderen- al of niet via verzorgingshuizen; daarmee voldoen we niet alleen aan de doelstelling Voorkomen Eenzaamheid Ouderen maar ontstaan steeds nieuwe initiatieven die ook voor onze vrijwilligers nieuwe inspiratie bieden. Meer in het algemeen is het verheugend om te zien hoeveel elan en energie steeds weer blijken te bestaan onder onze eigen groep ouderen.

Bij taalondersteuning konden we de wachtlijst wat beperken o.a. door het vormen van een aantal groepen waarin meer mensen tegelijk geholpen kunnen worden en doordat sommige vrijwilligers bereid waren meer dan één taaldeelnemer te begeleiden.

Met de rondleidingen werden weer heel veel mensen bereikt en daarmee de noodzakelijke inkomsten gegenereerd.

Het onvermijdelijke vertrek van een aantal oudere vrijwilligers wordt gelukkig gecompenseerd door een gestage instroom van nieuwe vrijwilligers.

Er bestaat bij de diverse soorten activiteiten een groeiende aandacht voor begeleiding en ondersteuning van nieuwe vrijwilligers door ervaren vrijwilligers; zo wordt bewust aan het handhaven of verbeteren van de Gildekwaliteit gewerkt. Het motto daarbij is *Vrijwillig, maar niet vrijblijvend*.

Het bestuur is inmiddels weer op de gewenste sterkte waarbij ook al wordt geanticipeerd op het vertrek van enkelen die hun termijn in de komende tijd volgemaakt zullen hebben.

Wij zijn erkentelijk voor het feit dat wij ook in 2024 weer een subsidie mochten ontvangen van de Gemeente Utrecht. Die maakte het ons mogelijk ons werk op een professionele wijze voort te zetten

Het Gildebestuur bestond in 2024 uit de volgende personen;

Hans Marcelis	voorzitter
Marie-Louise Kuijpers	secretaris
Frans Pouw	penningmeester (1 maart)
Martijn Verviers	bestuurslid
Thea Boekhout	bestuurslid (1 maart)

Ondersteund door Gerlofke Hekelaar (directeur) en Nienke Willemsen (officemanager)

Deel 1: Activiteiten

Algemeen:

Deze terugblik op de activiteiten van 2024 heeft dezelfde de structuur als onze subsidieaanvraag. Nieuw ontwikkelde activiteiten die niet in de subsidieaanvraag beschreven stonden, staan als laatste bij ieder onderdeel genoemd.

Taalondersteuning Nederlands en vreemde talen

Samenspraak

De grootste verandering in 2024 was dat onze coördinator Samenspraak -Afke van Dijk- na 6,5 jaar stopte. Inmiddels hebben we gelukkig een nieuwe vrijwilliger gevonden die met veel enthousiasme het stokje heeft overgenomen. Zijn belangrijkste taak is het koppelen van onze vrijwilligers aan deelnemers die hun Nederlands willen verbeteren door middel van een-op-een conversatie. Wat betreft taalactiviteiten heeft Samenspraak het grootste aandeel van zowel vrijwilligers als deelnemers. In 2024 waren dat 78 vrijwilligers en 103 deelnemers. Dit is wat betreft deelnemers een flinke stijging ten opzichte van 2023 (71 deelnemers). Het percentage inburgeraars lag rond de 50%.

Onze ambitie was om met Samenspraak 120 deelnemers te helpen, dat hebben we helaas niet gehaald, maar we zijn een heel eind gekomen met 103 matches. We hebben de vrijwilligers actief benaderd om meer dan één deelnemer te helpen en niet te lang te wachten als een traject met een deelnemer is afgelopen. Helaas is er nog altijd een wachtlijst en dus blijven we actief nieuwe vrijwilligers werven. In 2024 zijn er 15 nieuwe taalvrijwilligers gestart. Helaas zijn er ook weer 11 taalvrijwilligers gestopt.

VerstaanT2

Het onderzoek VerstaanT2 van de Hogeschool Utrecht en de Hogeschool Rotterdam waarin onder andere onderzocht wordt hoe logopedisten, docenten, vrijwilligers, deelnemers en taalcoördinatoren beter kunnen samenwerken rondom het onderwerp verstaanbaarheid waar wij als Gilde een bijdrage aan hebben geleverd, is in 2024 afgerond met een feestelijk symposium. De ontwikkelde tool waarmee vrijwilligers kunnen werken aan verstaanbaarheid van hun deelnemers is nog niet gebruiksklaar, maar wij verwachten dat dat in 2025 gereed zal komen.

Leesgroepen in de bibliotheek

In 2024 fluctueerde het aantal leesgroepen. Waren er halverwege het jaar nog tien, op het einde waren dat er zes. Hiervoor zijn verschillende oorzaken: twee vrijwilligers stopten ermee en we konden voor hen geen vervanging vinden, maar leesgroepen lopen soms ook opeens leeg omdat deelnemers werk vinden, een studie beginnen, langdurig in het buitenland zijn etc. De leesgroepen hebben tussen de 1 en 10 deelnemers, dit varieert wekelijks. Eind 2024 waren er leesgroepen in de bibliotheken Neude, Overvecht en Leidsche Rijn, in het café van het Stadhuis aan de Ganzenmarkt, in buurtcentrum de Dreef in Overvecht en een besloten groep bij een locatie van Moviera in Leidsche Rijn. Er is zoals gezegd veel verloop binnen de groepen en het is daardoor lastig de vinger aan de pols te houden.

J spreekt Nederlands met flair en fouten. Wanneer bij bv. het hele werkwoord in een zin moet gebruiken laat hij "en" achterwege. Hij zegt Ik ga loop of ik ga zit. Ook spreekt hij sommige woorden niet goed uit. We oefenen moeilijke woorden als herinnering of geschiedenis. Het is de kunst om hem – met behoud van zijn flair- te laten zien wat hij fout doet.

Greetje, taalvrijwilliger

Onze 'eigen' bibliotheek met makkelijk lezen boeken is een succes. De boeken worden niet alleen voor de leesgroepen gebruikt, maar ook deelnemers aan Samenspraak lenen (via hun vrijwilliger) regelmatig een boek. We konden dit jaar door de subsidie van *De Week van het Lezen en Schrijven* wederom het aantal titels uitbreiden.

Taalwandelingen

Alleen in het eerste half jaar waren er taalwandelingen vanuit de bibliotheek Kanaleneiland. Het aantal deelnemers wisselde sterk en een paar keer ging de wandeling niet door wegens gebrek aan deelnemers. Na overleg met de bibliotheek en de vrijwilligers die de taalwandelingen verzorgen werd besloten om vanaf september 2024 de taalwandelingen te verplaatsen naar de bibliotheek Hoograven. Er is eind mei een taalwandeling vanuit de bibliotheek Hoograven geweest als onderdeel van het programma *Ontdek Nederland in de Bieb*. In november is de eerste proefwandeling door de wijk georganiseerd met Lisandro Susana van de bibliotheek en een aantal rondleiders van het Gilde. Door omstandigheden lukte het niet om het eerder te regelen. Gelukkig is inmiddels de eerste zeer succesvolle wandeling door Hoograven geweest in januari 2025.

Taalwandelingen in Kanaleneiland blijven op aanvraag beschikbaar. De bibliotheek is daarvoor onder andere in gesprek met taalschool Sagenn waarvoor we al een keer een taalwandeling op aanvraag hebben verzorgd.

↑ Eerste Taalwandeling in Hoograven (januari 2025)

Elke maandag ontmoeten wij in een park als het weer is goed. We gaan wandelen in het stad and nieuwe dingen ontdekken. Als het weer is niet goed dan zitten we in het huis van mijn Taal docent. Wij hebben veel televisie programma samen gekeken. Dat helpt mijn Nederlands beter te leren.

deelnemer Samenspraak

Conversatie (in groepjes) voor vluchtelingen uit Oekraïne

Er waren dit afgelopen jaar nog een paar Gilde taalvrijwilligers actief op dit gebied. In de kerk *Aan het Lint* in Leidsche Rijn begeleidde een van onze vrijwilligers op invalbasis een groep van ca. tien mensen en op de boot de *Danube* was in 2024 een groep van +/- acht Oekraïners actief die begeleid werden door een Gildevrijwilliger die Russisch spreekt. Ook komt er een klein groepje vrouwen bijeen bij één van onze vrijwilligers thuis (voorheen zaten zij bij het NCB) en er zijn er nog enkele individuele koppelingen.

NCB en Prisma Opleidingen, Hogeschool Utrecht

In 2024 waren er twee vrijwilligers actief bij het NCB. Eén daarvan begeleidt een conversatiegroep na de les en één vrijwilliger ondersteunt een docent in de les. Door veranderingen in de groep cursisten is er de laatste tijd minder behoefte aan vrijwilligers op het NCB.

Bij Prisma Opleidingen was in 2024 één vrijwilliger actief, maar hij is gestopt wegens gebrek aan leerlingen. Het lijkt erop dat dit een activiteit is waar steeds minder behoefte aan is. Gelukkig zijn er in 2024 diverse nieuwe groepen gestart. (zie "Nieuwe taalgroepen")

In 2023 is het gesprek met de Hogeschool weer opgepakt. Er zijn puntjes op de i gezet wat betreft verantwoordelijkheden en afspraken. Er hebben zich echter tot op heden geen nieuwe studenten gemeld die in aanmerking wilden komen voor een coachtraject. Daarbij is onze contactpersoon -en trekker van het project- bij de HU met pensioen gegaan en hoewel wij een vrijwilliger hebben die zich heel graag voor dit project wil blijven inzetten is het onwaarschijnlijk dat er nog aanmeldingen gaan komen voor coachingstrajecten via de HU.

Plenaire bijeenkomst taalvrijwilligers en Taaltref

Jaarlijks organiseren we een aantal bijeenkomsten voor taalvrijwilligers. Het gaat daarbij om een inhoudelijke middag en een of twee bijeenkomsten -taaltref genaamd- met onze taaldeelnemers. In 2024 hadden we een bijeenkomst die begon met een workshop over de effectiviteit van taalcoaching waaraan de taalvrijwilligers zeer actief deelnamen. Het tweede deel van de middag werd besteed aan het werken in groepjes aan ons project Gildekwaliteit. Daarnaast hadden we in het kader van ons lustrum jaar een bijzondere taaltref in het Welkomhuis. Naast de taalvrijwilligers was ook een aantal rondleiders aanwezig. De taaltref begon met een taalwandeling vanaf het stadskantoor naar het Welkomhuis. Daar was bijzondere muziek, deden we allerlei taalspelletjes, praatten we veel met elkaar en hadden een heerlijke lunch. Het was een gezellige bijeenkomst.

Heel prettig om een taalmaatje te begeleiden die erg nieuwsgierig en leergierig is. Spelen en ontdekken dat he veel kan doen met een woord. Door haar creativiteit met de taal zijn we gaan zoeken naar vrijwilligerswerk om de taal in praktijk te brengen. Nu werkt ze alweer meer dan twee maanden als vrijwilligster in het zorgcentrum AxionContinu in Leidsche Rijn. Haar begeleider is zeer tevreden over haar inzet en betrokkenheid met de bewoners.

Jo, taalvrijwilliger

Ik voel me veel beter met wat ik steeds meer leer, maar ik denk dat ze meer betaalbare scholen zouden kunnen bieden om te studeren, want ze zijn echt duur veel van de gemeente lijst.

quote van deelnemer uit de Ervaringswijzer

Mijn spreekpraktijk gaat heel goed, nu kan ik klein zinnen spreken.

quote van deelnemer uit de Ervaringswijzer

Nieuwe taalgroepen

In het laatste kwartaal van 2024 werden er allerlei nieuwe groepen opgestart via onze contacten met de bibliotheken en het contact met het Welkomhuis dat is ontstaan door het in het Welkomhuis organiseren van de feestelijke taaltref.

We hebben nu een conversatiegroep bij het Welkomhuis en gesprekken zijn gaande om hier ook nog een leesgroep te starten. Er is een conversatiegroep van Marokkaanse vrouwen in de bibliotheek Kanaleneiland en een groepje vrijwilligers van het OK informatiepunt in de bibliotheek Overvecht dat hun Nederlands wil verbeteren.

Vreemde talen

Conversatie Vreemde talen

Gilde Utrecht biedt conversatie aan in Engels, Duits, Frans, Italiaans en Spaans, waarbij opvalt de er nog steeds veel vraag is naar conversatie Engels. Er is een verschuiving te zien in de populariteit van talen. Naar Duits en Frans is steeds minder vraag, maar Spaans en vooral Italiaans worden steeds populairder.

Doel was het examen van NL training niveau A2. We hebben hard gewerkt en S is -met vlag en wimpel- geslaagd. We zijn deze week gestart met het voorbereiden voor het examen volgend jaar bij NL Training niveau B1.

Marie-Louise taalvrijwilliger

Als iemand heel veel vragen (10 minuten voor hem of haar alleen) heeft tijdens de les vind ik toch beetje vervelend. Ik vind vragen wel belangrijk, maar niet te lang. Als jij echt veel vragen hebt, dan moet jij gewoon vragen met andere manier.

quote van deelnemer uit de Ervaringswijzer

Voorkomen eenzaamheid ouderen

Binnen de organisatie

Begeleiding Gildevrijwilligers

Binnen de organisatie van het Gilde worden de vrijwilligers op verschillende manieren begeleid en geactiveerd. Het kantoor op de Lange Smeestraat is daarvoor de centrale plaats. Hier komen vrijwilligers samen in diverse commissies die de plannen uitzetten voor de taalvrijwilligers, de stadsgidsen en andere activiteiten.

In 2024 organiseerden de leden van de diverse commissies bijeenkomsten voor contact en verbinding; Er werd twee keer een zogenaamde plenaire rondleidersvergadering georganiseerd, ook werd twee keer een bijeenkomst georganiseerd voor de taalvrijwilligers. De baliemedewerkers hebben eens in de 6 tot 8 weken een vergadering en in het najaar een gezellig uitje. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld voor ontmoeting, het uitwisselen van ervaringen en het delen van kennis en ideeën.

Nieuwe vrijwilligers worden na intake door de directeur en/of officemanager en vaak een betrokken vrijwilliger begeleid en ingewerkt door andere vrijwilligers. Nieuwe taalvrijwilligers worden sinds eind 2024 gekoppeld aan een ervaren vrijwilliger die een coachende rol heeft (meester/gezel). Onderling bekijken zij of extra begeleiding nodig is, waarop actie ondernomen kan worden. Iedere nieuwe taalvrijwilliger volgt de basiscursus *Taal voor het leven*.

De coördinator Samenspraak is naast bemiddeling ook beschikbaar voor tips en vragen. De Opleidingscommissie rondleiders leidt ieder jaar, in zes maandelijks sessies, een groep nieuwe rondleiders op, aan het eind waarvan zij - na een proeve van bekwaamheid - actief kunnen worden ingezet als Gilde-rondleider.

Nieuwe gidsen kunnen altijd terecht bij hun coaches en de leden van de opleidingscommissie.

Evenementencommissie

De evenementencommissie organiseert activiteiten voor (oud) rondleiders, p.r. vrijwilligers en de baliemedewerkers. Meestal is dit een bezoek 'achter de schermen' van een organisatie, een bezoek aan een interessant Utrechts gebouw of deel van een wijk of een bezoek aan een museum. Afgelopen jaar bracht men onder andere een bezoek aan de Sonnenborgh. Doel van de evenementen is het stimuleren van ontmoeting en contact tussen vrijwilligers, deskundigheidsbevordering en activatie.

Koffie op de Lange Smeestraat.

De koffieochtenden op ons kantoor zijn sinds eind 2022 een zeer gewaardeerd onderdeel van onze activiteiten. De koffieochtenden zijn drukbezochte momenten van onderling contact. Elke keer verzorgt een andere Gildevrijwilliger het inhoudelijke gedeelte. De thema's zijn zeer divers. In 2024 kwamen onder andere aan bod: het levenstestament, voedselbossen en Feng Shui. Er waren vier koffieochtenden met elk 12 tot 15 deelnemers.

Bij de Werven

Ook in 2024 verscheen "Bij de Werven" driemaal en werd voor het blad voor het overgrote deel rondgebracht door Gilde vrijwilligers. Bij de Werven is een verbindend en inhoudelijk instrument voor de organisatie en wordt zeer gewaardeerd door onze lezers.

Schok en Pomp

Zo'n 40 Gildevrijwilligers volgden een korte cursus levensreddend handelen bij Schok en Pomp.

Voor de Utrechtse samenleving

Verhalen aan de leestafel

Een viertal vrijwilligers komt om de week bijeen met een groep oudere dames in de bibliotheek Kanaleneiland, onder de noemer *Verhalen aan de leestafel*. Bij elke bijeenkomst wordt een ander thema besproken. Eén vrijwilliger zoekt achtergrondinformatie en vertelt over het gekozen onderwerp, de ander leest voor. Bijvoorbeeld een hoofdstuk uit een roman, maar het kan ook een gedicht zijn, of een kort verhaal. Tussendoor is er ruimte voor gesprek, het ophalen van herinneringen en het delen van ervaringen. Doel is activatie, maar natuurlijk even zozeer contact en verbinding.

Voorlezen aan Kwetsbare groepen; Verhalen Verbinden

Dit project wordt ieder jaar kleiner, er is nu nog slechts één vrijwilliger vanuit het Gilde actief op de Voorveldse hof, maar zolang zij door wil gaan, ondersteunen we haar hierin. Vanuit de zorginstellingen is er geen vraag meer naar ons toe, vermoedelijk door personeelwisselingen -we hebben geen directe contactpersoon meer- en accent op andere activiteiten.

Lezingen voor mensen met beginnende dementie

Het Odensehuis wilde in eerste instantie liever wandelingen dan lezingen. Maar na vier wandelingen in het voorjaar zijn ze toch overgestapt op lezingen. Dit is voor de doelgroep gemakkelijker te organiseren. In 2024 organiseerden wij -naast de vier wandelingen- een drietal lezingen. In het Odensehuis komen mensen met beginnende dementie en hun mantelzorgers.

Lezingen in woonzorgcentra

Ook in 2024 verzorgden rondleiders van het Gilde een groeiend aantal interactieve lezingen met zeer uiteenlopende onderwerpen over de Utrechtse geschiedenis en het Utrechts erfgoed. De lezingen worden goed bezocht door gemiddeld zo'n 15 deelnemers per keer. In plaats van puur kennisoverdracht is het doel van het lezingenprogramma vooral het stimuleren en activeren van (licht)dementerenden en ouderen door tijdens de lezing actief vragen te stellen en veel beeldmateriaal te laten zien.

En -ook niet onbelangrijk- ze een gezellige ochtend/middag te bieden. Naast Zorgvilla Lindenberg (tien lezingen) zijn er ook contacten met verschillende andere zorginstellingen. Zo verzorgden onze stadsgidsen drie verschillende lezingen in het Bartholomeusgasthuis en een lezing in woonzorgcentrum Voorhoeve. Tevens waren er twee lezingen in een appartementencomplex voor senioren (Rheyngaerde) en een voor een seniorenwoongroep aan de Kruisstraat. De doelgroepen zijn hier verschillend: in een appartementencomplex wonen over het algemeen geen mensen met beginnende dementie, maar in de woonzorgcentra wel. De lezingen worden altijd aan de doelgroep aangepast. De lezingen in de Lindenberg en de woongroepen zijn niet openbaar toegankelijk, de lezingen in de andere woonzorgcentra zijn dat wel. Voor deelnemers zijn de lezingen altijd gratis, instellingen betalen het Gilde naar draagkracht.

De Groate Sterrenwijk Kwis

Op 15 maart vond de eerste Groate Sterrenwijk Kwis plaats. Zes teams bonden de strijd met elkaar aan in buurthuis Sterrenzicht onder leiding van Koos Marsman. In de kwis kwamen oude foto's, sterke verhalen en legendarische wijkbewoners voorbij. Een uitgebreid verslag hiervan stond in onze tussenrapportage 2024. Hierna hebben we geprobeerd de kwis ook in de Wilg op het programma te krijgen en een vervolg voor Sterrenzicht te plannen. De verbouwing van Sterrenzicht is hetgeen wat roet in het eten heeft gegooid. Op zich is de wil er bij beide buurthuizen wel, maar de tijd ontbreekt. Het programma van De Wilg en van Sterrenzicht valt grotendeels onder dezelfde medewerkers, vandaar dat de verbouwing van Sterrenzicht ook invloed heeft op de personele capaciteit van de Wilg.

Utrecht Omarmt

Eind 2024 zijn we partner geworden van het stedelijk platform Utrecht Omarmt. In het netwerk wordt kennis en ervaring over eenzaamheid gedeeld, besproken wat nodig is en welke acties - samen of alleen – effectief zijn en het beste passen.

Cursussen (en lezingen)

Regulier cursusprogramma

Ieder jaar staan drie architectuur-/ stedenbouwkundige ontwikkeling *cursussen* en twee ‘Leer Mij Utrecht Kennen’ (LMUK) cursussen op het programma. Speciaal voor mensen die verdieping willen in hun kennis over Utrecht. De cursus LMUK is in 2024 voor het laatst in de huidige vorm aangeboden. Mede doordat het gebruik van historische locaties steeds duurder is geworden (ze worden in toenemende mate door commerciële partijen beheerd) kan de cursus niet meer kostendekkend draaien. Ondanks dat is het in 2024 gelukt om in het voor- en najaar een succesvolle reeks bijeenkomsten te organiseren. Het voorjaar van 2025 zal gebruikt worden om de cursus rond de geschiedenis van Utrecht op een nieuwe leest te schoeien.

Lezingen

Het grootste deel van de lezingen die eerder onder dit kopje vielen zijn, door de uitbreiding van het aanbod en de veranderende doelstelling, nu ondergebracht bij *Lezingen in woonzorgcentra* onder het kopje *Voorkomen van eenzaamheid ouderen*. Een aantal van onze lezingen vallen nog wel onder het “oude” programma. Zo organiseerde we in samenwerking met het Utrechts Archief een lezing over Groen in de stad met hierna verschillende wandelingen, leverden we een spreker voor een lezing in de Fundatie van Renswoude en gaf oud-politiecommissaris Peter Gieling een theatrale lezing in het Werftheater.

*Leuke onderhoudende cursus,
boeiende presentaties en leuke
afwisseling met wandelingen.*

deelnemer cursus Architectuur
en Bouwstijlen binnenstad

Rondleidingen

Rondleidingen op aanvraag en geprogrammeerde wandelingen

Het was weer een druk jaar wat betreft de aangevraagde wandelingen. Veel bedrijven, organisaties en scholen wisten ons te vinden voor het organiseren van een rondleiding. Het totale aantal wandelaars steeg naar ruim 7800. Een kleine stijging ten opzichte van 2023. Een mooie aanvraag was een wandeling vanaf het Domplein in het kader van 350 jaar Stormramp. 105 mensen wandelden gratis mee met onze gidsen. Ook in 2024 verzorgden wij in samenwerking met sociale onderneming ZiZo een aantal lunch- en high tea arrangementen. Ons wandelprogramma voor individuele deelnemers was zeer druk bezocht, met veel uitverkochte wandelingen. De online 50+ community Klup (kluppen.nl) weet ons sinds het afgelopen jaar goed te vinden en de “kluppers” wandelen regelmatig in kleine en grotere groepjes mee met onze wandelingen.

Gestopt: Romeins schip in Utrecht en rondleidingen voor nieuwe medewerkers van de gemeente Utrecht

De samenwerking met het Romeins schip is beëindigd, omdat zij nu alleen nog met hun eigen vrijwilligers werken. Evenals de rondleidingen voor nieuwe medewerkers van de gemeente. De gemeente heeft het inwerkprogramma een andere invulling gegeven.

Bevrijdingsfestival

De organisatie van het Bevrijdingsfestival heeft in 2024 geen contact met ons gezocht voor de randprogrammering. Daarop hebben we besloten om zelf een vijftal wandelingen te organiseren rond dit thema, met een speciaal gereduceerd tarief. Deze rondleidingen werden goed bezocht en ontvangen.

Open Monumentendag en Open Fortendag

Op Open Monumentendag en Open Fortendag verzorgde Gilde Utrecht ook in 2024 zes gratis rondleidingen door de binnenstad en leiden onze forten-rondleiders mensen rond op Fort Blauwkapel.

Nacht van de Utrechtse geschiedenis

Gilde verzorgde in samenwerking met de historische vereniging Oud-Utrecht negen- zeer drukbezochte-wandelingen door nachtelijk Utrecht tijdens de Nacht van de Utrechtse geschiedenis. De wandelingen sloten aan bij het thema van de landelijke Maand van de geschiedenis ‘Echt nep’.

In het begin gingen we een winkelcentrum in, maar toen bleken daar hele mooie historische elementen te zitten. Waar we in het begin een beetje vreemd opkeken, kijken we achteraf terug naar een geweldige rondleiding! Onze gids Bart Seidel was erg goed en ging flexibel met onze wensen om... geweldig!

deelnemer stadswandeling

Wij hadden een zeer betrokken gids. Vooraf al informeren naar de samenstelling van de groep zodat hij dat mee kon nemen in zijn verhaal, toppie! De gids vertelde met veel enthousiasme en ging met net zoveel enthousiasme in op onze vragen. Het was een bijzondere en leerzame ervaring!

deelnemer stadswandeling

Nieuw: Opruimwandelingen

De Rabobank Utrecht sponsorde zeven RABO-wandelingen (Ruim Alle Blikjes Op). Hierbij werd er onder leiding van een Gilderondleider gewandeld langs mooie plekken in Utrecht en ondertussen vuilnis van straat geraapt.

Nieuw: wandelen zonder gids

In opdracht van ondernemersvereniging de Fluwelen Handschoen en Sterre&Stad werkten een viertal Gilderondleiders aan een route door Utrecht Oost. Bij meer dan 20 panden in Utrecht Oost is een beschrijving/verhaal opgetekend en op koperen plaquettes aan de panden bevestigd. De Gildegidsen hebben de inhoudelijke kant van deze wandeling voor hun rekening genomen.

Sinds eind 2024 kan via de Gilde website een puzzelroute worden aangeschaft waarmee mensen zonder gids de stad kunnen verkennen.

Deel 2. Het bereik van Gilde Utrecht

BEREIK Gilde Utrecht			aantal deelnemers	aantal deelnemers	deelnemers
1. taalbegeleiding	doelgroep	wijk	subsidie aanvraag	half jaar rapportage	totaal 2024
Samenspraak	NT2	nvt	120	74	103
leesgroepen	NT2	Overvecht, Kanaleneiland, Leidsche Rijn, Centrum	35	32	32
taalwandelingen en taalquiz	NT2 en NT1	Kanaleneiland, Hoograven en Sterrenwijk	70	48	62
vluchtelingen Oekraïne	vluchtelingen uit Oekraïne	nvt	10	23	23
NCB en Prisma	NT2	Kanaleneiland en centrum	80	16	28
diverse (lees) groepen	NT2	Kanaleneiland en Welkomhuis			18
Vreemde Talen	inwoners Utrecht	nvt	30	29	35
2. voorkomen eenzaamheid ouderen					
begeleiding Gildevrijwilligers	50+	nvt	200	192	203
Verhalen aan de Leestafel	ouderen	Kanaleneiland	9	9	9
Verhalen Verbinden	ouderen	Noordoost	10	5	5
Hallo Buur, Hallo Buurt!	ouderen	Noordoost	60	0	0
wandelingen/lezingen Odense huis	mensen met beginnende dementie	Oudwijk	30	50	52
Lezingen in woon/zorginstellingen	ouderen	Overvecht, Veemarkt, Noordoost	200	139	327
koffie op de Lange Smeestraat	50+	centrum	60	33	48
Evenementencommissie	50+	nvt	80	81	98
3. cursussen					
regulier cursusprogramma	inwoners Utrecht	nvt	90	35	83
lezingen	inwoners Utrecht	diverse wijken	0	60	84
4. Rondleidingen					
stadswandelingen voor nieuwe ambtenaren	nieuwe medewerkers gemeente	centrum	350	68	68
stadhuisrondleidingen	gasten gemeente Utrecht	centrum	nnt	0	0
Open Monumentendag en open fortendag	inwoners Utrecht	centrum en hollandsche waterlinie	170	nnt	150
Nacht van de Utrechtse geschiedenis	inwoners Utrecht	centrum	100	nnt	130
RABO opruimwandelingen	inwoners Utrecht	centrum, Lombok,			34
Gratis wandeling 350 jaar Stormramp	inwoners Utrecht	Domplein			105
Rondleidingen op aanvraag en (zomer)programma	inwoners Utrecht (deels daarbuiten)	centrum en diverse wijken	6000	3177	7313

Deel 3: Samenwerkingsverbanden

Algemeen

Vrijwilligerscentrale: werving vrijwilligers.

Gilde Nederland: koepelorganisatie, belangenbehartiging

1. Taalondersteuning Nederlands en vreemde talen

- Bibliotheek Utrecht: faciliteert ruimte voor de leesgroepen, partner taalwandelingen.
- Prisma en NCB: inzet van Gildevrijwilligers
- Digitaalhuis: basistraining vrijwilligers *Taal voor het leven*
- Taal doet Meer: partneroverleggen, deskundigheidsbevordering, uitwisselen informatie
- Taalnetwerk partneroverleg: samenwerking in projecten als 'Tel mee met Taal' en werving vrijwilligers
- Het Begint met Taal: biedt ondersteuning en materiaal voor taalcoaches.
- Hogeschool Utrecht, logopedie: project verstaanbaarheid VerstaanT2.
- Welkomhuis

2. Voorkomen eenzaamheid ouderen

- Bibliotheek Kanaleiland: faciliteert *Verhalen aan de leestafel*, ondersteunt vrijwilligers o.a. met materiaal.
- Axion Continu: begeleidt vrijwilligers *Verhalen verbinden*, locaties lezingen
- ZIMIHC, Buurtteams, Uzelf, Beter Thuis
- Sterrenzicht/DOCK: Groate Sterrenwijk Kwis
- Zorgvilla Lindenberg: locatie lezingen
- Odense huis: samenwerking wandelingen voor mensen met beginnende dementie
- Utrecht Omart: kennisdelen en netwerk

3. Cursussen (en lezingen)

- Oud Utrecht: inhoudelijk overleg, ondersteuning op gebied van pr, faciliteert erfgoed overleg

4. Rondleidingen

- Gemeente Utrecht: opdrachtgever/samenwerkingspartner, Forten en Open Monumentendag
- Bibliotheek: ontwikkelen taalwandelingen
- Oud Utrecht: inhoudelijke samenwerking, promotie.
- Volksbuurtmuseum, Utrechts Archief, Catharijne Convent: samenwerkingspartners rondleidingen bij tentoonstellingen, evenementen vrijwilligers etc.
- Reinaerde (restaurant Zizo) – lunch en high tea arrangementen
- Bartholomeusgasthuis

Deel 4: Vrijwilligers

Aantal vrijwilligers en vrijwilligersuren op jaarbasis

aantal vrijwilligers en uren op jaarbasis		
taalbegeleiding	aantal vrijwilligers	uren
Samenspraak, leesgroepen, taalscholen	102	16320
taalwandelingen	5	30
Vreemde Talen	15	1200
Coördinatiecommissie taalaanbieders	5	130
		17680
voorkomen eenzaamheid ouderen		
begeleiding Gildevrijwilligers	20	500
Bij de Werven	3	250
Rondbrengen Bij de Werven	10	60
Koffie op de Lange Smeestraat coördinatie sprekers op koffieochtenden	2	40
	3	12
Evenementencommissie	2	80
Verhalen aan de Leestafel	4	130
Verhalen Verbinden	1	80
Hallo Buur, Hallo Buurt!	0	0
Lezingen in woon/zorginstellingen	18	75
wandelingen/lezingen Odense huis	3	10
Coördinatie lezingen	1	30
De Groate Buurtquiz	2	100
		1367
cursussen/lezingen		
regulier cursusprogramma en lezingen organisatie	9	240
uitvoering cursussen (presentaties en wandelingen)	15	300
Coördinatie commissie cursussen	5	50
		590
Rondleidingen		
rondleiders	56	
aantal rondleidingen	585	3042
opleidingscommissie	4	200
coördinatiecommissie rondleidingen	5	150
		3392
Organisatie		
Balie	15	1890
Bestuur	5	350
ICT	1	20
Promotie	4	320
Schoonmaak	1	40
Documentatie / Archief	3	200
Fotografie	2	60
		2880
Totaal		25909

Totaal zijn in 2024 212 vrijwilligers verbonden geweest aan Gilde Utrecht die bijna 26.000 uur op jaarbasis (+/- 14 fte) leverden. Er zijn afgelopen jaar 19 vrijwilligers gestopt en we mochten 27 nieuwe vrijwilligers verwelkomen. N.B.: een aantal vrijwilligers combineert meerdere activiteiten. De gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers is 70 jaar en ze blijven gemiddeld 7 jaar bij het Gilde.

Kwaliteitsbewaking en begeleiding/ondersteuning van de Gildevrijwilligers

Algemeen

Om vrijwilligers langere tijd aan de organisatie te binden wordt veel aandacht besteed aan onderlinge relaties en het sociale doel dat Gilde Utrecht zich stelt ten opzichte van de vrijwilligers. Dit doen we door middel van bijeenkomsten, evenementen en ons eigen blad Bij de Werven dat drie keer per jaar verschijnt.

Taalvrijwilligers

Voor onze taaldeelnemers is de begeleiding vanuit Het Gilde een belangrijke ondersteuning bij het zelfstandig functioneren in de Nederlandse maatschappij. De aandacht voor het werk van onze vrijwilligers is daarom iets wat onze continue aandacht heeft. In het najaar van 2023 zijn we gestart met planmatige aandacht voor en bevordering van de kwaliteit van onze taalcoaching. In 2024 is er in dit kader een aantal projecten van start gegaan. Er zijn uitwisselingsgroepjes opgericht, waarbij een aantal taalvrijwilligers enkele keren per jaar bijeenkomen om ervaringen uit te wisselen. Tevens is er een groepje vrijwilligers aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een nieuw taalhandboek en er is een begin gemaakt met het implementeren van een meester/gezel structuur waarbij iedere nieuwe taalvrijwilliger gekoppeld wordt aan een "meester" net zoals bij de oude ambachtelijke gilden het geval was. Voor de uitvoering gelden vier eisen/trefwoorden: *leuk, resultaat, geen bureaucratie, van onderop*. Het wordt nooit opgelegd en altijd samen met de taalvrijwilligers.

De Ervaringswijzer is voor ons een tool om de vinger aan de pols te houden. We hebben de belangrijkste opmerkingen van deelnemers -zowel de positieve- als de negatieve- als feedback aan alle taalvrijwilligers gestuurd. Met daarbij een aantal tips en handvatten die betrekking hadden op de negatieve opmerkingen van de deelnemers.

Ook de deelnemers kregen een terugkoppeling, om ze te laten weten dat er iets met hun commentaar wordt gedaan en om aan te geven dat ze bij klachten of problemen altijd contact met het Gilde op kunnen nemen.

Er stopten in 2023 dertien taalvrijwilligers (elf samspraak vrijwilligers en twee van de leesgroepen) maar er kwamen ook negentien nieuwe taalvrijwilligers bij. We hebben ze hard nodig, want er is nog steeds een kleine wachtlijst voor taalondersteuning. Richting zomer kregen we zo veel aanmeldingen van mensen die een taalcoach wilden dat we de wachtlijst -net als in 2023- een aantal maanden gesloten hebben. In september hadden we het grootste deel ervan weggevoerd en konden we weer nieuwe taaldeelnemers van dienst zijn.

Rondleiders en cursusleiders

Afgelopen jaar startten er geen nieuwe rondleiders. Er was ook geen gidsenopleiding in 2024.

Er zijn drie rondleiders gestopt. De rondleiders houden elkaar scherp door middel van intervisiegroepjes. De cursusleiders zijn bijna allemaal ook rondleiders en hebben een gedegen kennis van Utrecht.

Balievrijwilligers

De balie was goed bezet in 2024, met weinig personele wisselingen. Dit betekent dat er dagelijks een team van drie vrijwilligers aanwezig was om vraag en aanbod bij het Gilde te koppelen, zowel op het gebied van taalondersteuning als rondleidingen. Wel hadden we te kampen met een paar langdurig zieke medewerkers, maar gelukkig konden de baliemedewerkers dit goed opvangen.

Voor de binding met het Gilde organiseerde de baliemedewerkers zelf wederom een zeer geslaagd uitje.

Onze balie bestaat niet alleen uit gepensioneerden. Net als in 2023 boden we ook in 2024 passend werk voor twee mensen die afgekeurd zijn voor betaald werk wegens gezondheidsproblemen.

Veiligheid:

Gilde Utrecht streeft ernaar om bij alle activiteiten een situatie te creëren die veilig voelt voor zowel deelnemer als vrijwilliger. We houden rekening met de wensen van zowel vrijwilligers als deelnemers bij bemiddeling; met name bij de taalondersteuning is dit van belang. Ons vrijwilligersbeleid is vastgelegd in het document *Ieder zijn waarde*, dat elke nieuwe vrijwilliger krijgt. Hierin is ook een klachtenprocedure opgenomen en beschreven hoe gehandeld wordt in geval van een geschil. Elke nieuwe vrijwilliger ondertekent onze gedragscode.

Belangrijk is dat er onmiddellijk gehandeld wordt als er zich een situatie voordoet die voor de vrijwilliger of deelnemer onveilig aanvoelt.

↑ Onze Gilde-promo-fiets kun je op mooie locaties in Utrecht tegenkomen.